

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चैन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:— यस पाठ्यक्रम योजनालाई तीन चरणमा विभाजन गरिएकोछ ।

प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- १००

द्वितीय चरण:- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- १००

अन्तिम चरण:- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क:- ३०

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्न संख्या × अङ्कभार	समय
प्रथम चरण							
प्रथम	सामान्यज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन (General Awareness & Public Management)	१००	४०	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक (MCQs)	२० प्रश्न × २ अङ्क = ४०	४५ मिनेट
	सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान (Job Based-Knowledge)					३० प्रश्न × २ अङ्क = ६०	
द्वितीय चरण							
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान (Job Based-Knowledge)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर (Short Answer) लामो उत्तर (Long Answer)	१२ प्रश्न × ५ अङ्क = ६० ४ प्रश्न × १० अङ्क = ४०	२ घण्टा १५ मिनेट

अन्तिम चरण:-

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक अन्तर्वार्ता (Oral Interview)

द्रष्टव्य:-

- यो पाठ्यक्रम योजनालाई प्रथम चरण, द्वितीय चरण र अन्तिम गरी तीन चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

प्रथम पत्र	खण्ड क		खण्ड ख											
प्रथम पत्र	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
प्रश्न संख्या	१०	१०	३	२	२	२	४	२	२	५	२	२	२	२

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चैन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र	खण्ड क						खण्ड ख					
एकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
प्रश्न संख्या	६ प्रश्न x ५ अङ्क = ३० अङ्क र २ प्रश्न x १० अङ्क = २० अङ्क						६ प्रश्न x ५ अङ्क = ३० अङ्क र २ प्रश्न x १० अङ्क = २० अङ्क					

४. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
५. प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टा छुट्टै हुनेछ ।
६. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको विज्ञापन हुदाँका वखत (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
७. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको मेमोरीयुक्त विद्युतीय उपकरणहरू जस्तै: क्याल्कुलेटर मोबाइल फोन, स्मार्ट घडी लगायतका कुनै पनि वस्तुहरू प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
८. विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिनेछ ।
९. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्क भार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
१०. विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टा-छुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ ।
११. प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा न्युनतम उत्तीर्णाङ्क प्राप्त गरेका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१२. प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा न्युनतम उत्तीर्णाङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवारहरूले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क जोडी प्राप्त हुने कूल प्राप्ताङ्कको योग्यताका आधारमा बर्णानुक्रम अनुसार लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गरिनेछ ।
१३. लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१४. प्रथम तथा द्वितीय चरणको लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्क र अन्तर्वार्ताको प्राप्ताङ्कको कुल अङ्कको योगका आधारमा योग्यताक्रम निर्धारण गरी माथिल्लो योग्यताक्रमका आधारमा अन्तिम नतिजा प्रकाशित गरिनेछ ।
१५. यसभन्दा अगाडि लागु भएको माथी उल्लेखित सेवा समूह/उपसमूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।
१६. पाठ्यक्रम लागू मिति:-- २०८१।१०।२३

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चेन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I):

सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन तथा सेवा सम्बन्धी कार्य-ज्ञान

पूर्णाङ्क: १००

खण्ड क (Section A)

सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन
(General Awareness & Public Management)

(२० प्रश्न × २ अङ्क = ४० अङ्क)

1. सामान्य ज्ञान (General Awareness) (१० प्रश्न × २ अङ्क = २० अङ्क)

- 1.1. नेपालको भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू
- 1.2. नेपालको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.3. लुम्बिनी प्रदेशको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.4. नेपालको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- 1.5. लुम्बिनी प्रदेशको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- 1.6. नेपालको संविधान (भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरू)
- 1.7. संयुक्त राष्ट्र संघ र सार्क सम्बन्धी जानकारी
- 1.8. राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू

2. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management) (१० प्रश्न × २ अङ्क = २० अङ्क)

- 2.1. कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)
 - 2.1.1. कार्यालय: (Office) परिचय, महत्व र कार्य
 - 2.1.2. सहायक कर्मचारीका गुणहरू
 - 2.1.3. कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
 - 2.1.4. कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
 - 2.1.5. कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure): पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)
- 2.2. निजामती सेवा ऐन, २०४९ र नियमावली, २०५० तथा प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८० र नियमावली, २०८० र स्थानीय निजामती सेवा ऐन, २०८१ मा रहेका देहायका व्यवस्थाहरू
 - 2.2.1. निजामती सेवा, प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय निजामती सेवाको गठन, कर्मचारीको नियुक्ति, बिदा, विभागीय सजाय, अवकाश र सुविधा
 - 2.2.2. कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण
- 2.3. सार्वजनिक बडापत्र (Public/citizen Charter) महत्व र आवश्यकता
- 2.4. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ (परिच्छेद ३: गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार)
- 2.5. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (परिच्छेद २: भ्रष्टाचारको कसुर र सजाय सम्बन्धी व्यवस्था)

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चेन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड ख (Section B)

सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान

(Job Based-Knowledge)

(३० प्रश्न * २ अङ्क = ६० अङ्क)

3. Anatomy and Physiology

Anatomical structure and function of the following different organs of the body system:

- 3.1. Digestive system
- 3.2. Respiratory system
- 3.3. Cardiovascular system
- 3.4. Reproductive system
- 3.5. Endocrine system
- 3.6. Nervous system
- 3.7. Skeletal system
- 3.8. Sense organ system

4. Health Education and Community Diagnosis

- 4.1. Health Education
 - 4.1.1. Health Education, importance and method
 - 4.1.2. Communication & barrier of communication
 - 4.1.3. Learning process
 - 4.1.4. Leadership
- 4.2. School Health
 - 4.2.1. Purpose of School Health Program
 - 4.2.2. Activities of School Health Program.
- 4.3. Community Diagnosis
 - 4.3.1. Importance and methods of community diagnosis
- 4.4. Community Development
 - 4.4.1. Objective
 - 4.4.2. Methods of community development

5. Community Health

- 5.1. Epidemiology
 - 5.1.1. Definition and Scope of Epidemiology
 - 5.1.2. Vital statistic
 - 5.1.3. Epidemiological investigation
 - 5.1.4. Epidemiological trends
 - 5.1.5. Disease prevention
 - 5.1.6. Basic principle of disease transmission
 - 5.1.7. Immunity
- 5.2. Environmental sanitation
 - 5.2.1. Introduction and Scope of environmental sanitation

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चेन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5.2.2. Water (Source, Water purification)
- 5.2.3. Excreta disposal and faecal born disease
- 5.2.4. Solid waste method of termination
- 5.2.5. Disposal of waste water
- 5.2.6. Health & Disease spectrum
- 5.2.7. Food sanitation
- 5.2.8. Insects and rodents and their importance in public health
- 5.2.9. Milk hygiene & Milk borne diseases

6. First Aid and Basic Medical Procedures

6.1. First Aid

- 6.1.1. First aid: Shock, Bleeding, burn/scalds fracture, Ear, Throat, Nose and Eye injuries, Poisoning, Snake bite, Insect bite and Animal bite & Frost bite
- 6.1.2. First aid treatment of electrical injury
- 6.1.3. Drowning, Choking, High fever fits and convulsion

6.2. Basic Medical Procedures

- 6.2.1. Vital signs
- 6.2.2. Investigation process and Importance of urine, Stool, Blood, Sputum pus and throat swab collection
- 6.2.3. Bandage (Importance, types & application)
- 6.2.4. Technique of giving injection
- 6.2.5. Sterilization and disinfection process, importance, types and methods

7. Vector Borne Disease (VBDs)

- 7.1. History and Epidemiology of VBDs - Mode of transmission, causative agent, host, vector and environment, Life cycle of vectors and parasites/viruses
- 7.2. Rationale and Tools and techniques for the Prevention and control of VBDs
- 7.3. Clinical features, Diagnosis and Case Management of VBDs
- 7.4. Nepal's National Goal, objectives, prevention and control strategies, approaches, methods and activities, National Treatment Protocol of VBDs; Trends of transmission, geographical distribution, epidemiological situation
- 7.5. Planning for VBDs Prevention and Control at the district and periphery level:
 - 7.5.1. Analysis of the district VBDs situation
 - 7.5.2. Development of District VBDs Profile with the risk areas and population mapped
 - 7.5.3. Preparation of Annual Work Plan
 - 7.5.4. Epidemic/Outbreak preparedness and Response
 - 7.5.5. Integrated Vector Management
 - 7.5.6. Surveillance
 - 7.5.7. Behaviour Change Communication (IEC)
 - 7.5.8. Recording and Reporting of VBDs
 - 7.5.9. Referral and follow-up
 - 7.5.10. Supervision, monitoring and evaluation of VBDs control programs
 - 7.5.11. Roles and responsibilities of different level health facilities
 - 7.5.12. Techniques of community mobilization for VBDs

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चेन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

8. Maternal and Child Health, Family Planning and Nutrition

8.1. Maternal and Child Health

- 8.1.1. Antenatal: - Antenatal care, Physiological Change during pregnancy, High risk pregnancy
 - 8.1.2. Intrapartum: - Stages of labor, False and true labour pain complication during labour
 - 8.1.3. Postpartum: - Postpartum care, post-partum complication (PPH, Perurperial sepsis etc.)
 - 8.1.4. Medical and surgical complication in pregnancy (abortion Ectopic, Pre-eclampsia, antepartum Hemorrhage)
 - 8.1.5. Gynecological Disease: -
 - Vaginal Discharge syndrome
 - Uterovaginal prolapse
 - Fistula
 - 8.1.6. Postnatal care New born care
 - 8.1.7. Growth and development of baby, Milestone development
 - 8.1.8. Definition, causes, signs symptoms and management of: - Ante Respiratory Infection (ARI), Diarrheal Diseases
 - 8.1.9. Six killer disease (Tuberculosis, Tetanus, Polio, Pertussis, Diphtherial Measles)
- ### 8.2. Family Planning
- 8.2.1. Population education, Population pyramids
 - 8.2.2. Consequences of population growth
 - 8.2.3. Measures to solve population problem
 - 8.2.4. Family planning methods - Temporary and Permanent methods
- ### 8.3. Nutrition
- 8.3.1. Source of nutrients
 - 8.3.2. Nutritional status measurements
 - 8.3.3. Breast feeding, Weaning and supplementary foods
 - 8.3.4. PEM (Protein Energy malnutrition) sign/symptoms, prevention and treatment
 - 8.3.5. Vitamins, Minerals, sources, deficiency disease, sign/symptom of deficiency disease and management
- ### 8.4. Immunization and cold chain management

9. Microbiology, Communicable and Non-communicable Diseases

9.1. Microbiology

- 9.1.1. Micro-organisms (Bacteria, virus, parasites, fungus, protozoa, Helminthes)

9.2. Communicable disease and non-communicable disease, causes, clinical features, treatment, complication and prevention of:

- 9.2.1. Amoebic, bacillary, dysentery, giardiasis
- 9.2.2. Cholera, Tuberculosis, Malaria
- 9.2.3. Parasitic diseases

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चेन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 9.2.4. Viral disease (AIDS, Chicken pox, measles, influenza and common cold, mumps, Rabies, infective, hepatitis, poliomyelitis)
- 9.2.5. Bacterial Disease
- 9.2.6. Leprosy, pertussis, tetanus, gastro-enteritis
- 9.2.7. Enteric fever, diphtheria, syphilis, gonorrhoea
- 9.2.8. Cancer, psychiatric disorder

10. Medicine

- 10.1. History taking and physical examination of
- 10.2. Causes, signs and symptoms, type, prevention, treatment, complication and investigation of:
 - 10.2.1. Deficiency diseases: Anemia, Protein Energy Malnutrition (PEM), Vitamin deficiency disease
 - 10.2.2. Digestive System
 - 10.2.2.1. Gastritis, peptic ulcer, cholecystitis
 - 10.2.2.2. Appendicitis
 - 10.2.2.3. Dysentery
 - 10.2.2.4. Gastroenteritis
 - 10.2.2.5. Hepato-splenomegaly
 - 10.2.3. Respiratory system
 - 10.2.3.1. Common cold
 - 10.2.3.2. Tonsillitis
 - 10.2.3.3. Pharyngitis
 - 10.2.3.4. Rhinitis
 - 10.2.3.5. Sinusitis
 - 10.2.3.6. Bronchitis
 - 10.2.3.7. Pneumothorax
 - 10.2.4. Cardiovascular System
 - 10.2.4.1. Hyper Tension
 - 10.2.4.2. Congestive Cardiac Failure (CCF)
 - 10.2.4.3. Rheumatic fever
 - 10.2.5. Genito Urinary System
 - 10.2.5.1. Nephritis and Nephrotic syndrome
 - 10.2.5.2. Renal Colic
 - 10.2.5.3. Urinary Tract Infection (UTI)
 - 10.2.6. Endocrine System
 - 10.2.6.1. Diabetes Mellitus
 - 10.2.6.2. Hypothyroidism
 - 10.2.6.3. Hyperthyroidism
 - 10.2.7. Nervous System
 - 10.2.7.1. CVA (Cerebro Vascular Accident)
 - 10.2.7.2. Convulsion
 - 10.2.7.3. Meningitis

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चैन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

10.2.7.4. Epilepsy

10.2.7.5. Unconsciousness

10.2.8. Skin Problems

10.2.8.1. Scabies

10.2.8.2. Ringworm

10.2.8.3. Impetigo

10.2.8.4. Eczema

10.2.8.5. Allergies

11. Surgery

11.1. Definition Clinical Features and appropriate treatment of:

11.1.1. Boils, Carbuncles, Ulcer, cellulitis

11.1.2. Wound, Burn

11.1.3. Fracture, Dislocation and sprain

11.1.4. Head and spinal cord injuries

11.1.5. Bleeding (upper GI, Lower GI, Injury)

11.1.6. Foreign body in eye, ear, nose and throat

11.1.7. Conjunctivitis, iritis, trachoma, cataract, sty. Otitis externa, CSOM

11.1.8. Common problem of teeth and mouth

11.1.9. Acute abdominal problem: -

11.1.10. Acute appendicitis

11.1.11. Acute cholecystitis

11.1.12. Intestinal obstruction: - Hernia, Direct, Indirect, strangulated,

11.1.13. Tumor

11.1.14. Swelling (Hydrocele)

12. Pharmacy and Pharmacology

12.1. Pharmacy

12.1.1. Terminology used in pharmacy

12.1.2. Simple pharmaceutical calculation according to Indian pharmacopoeia (IP) and British pharmacopoeia (BP) and formulatory

12.1.3. Inventory management

12.1.4. Dispensing

12.1.5. Narcotic drugs management

12.1.6. Banded drugs

12.2. Pharmacology

12.2.1. Terms used in pharmacology

12.2.2. Meaning and types of Antibiotics

12.2.3. Action, use, dose, general side effects and contradiction of the drugs used in Digestive and Respiratory systems

12.3. Condition

12.3.1.1. Pain, Fever, Inflammation

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चेन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 12.3.1.2. Locally used preparations
- 12.3.1.3. Antihypertensive drugs
- 12.3.1.4. Nutritional Supplementary Drugs
- 12.3.1.5. Vaccines
- 12.3.1.6. Hormones
- 12.3.1.7. Oral rehydration therapy
- 12.3.1.8. Parental solution

13. Health Culture and Communication

- 13.1. Changes, process and barrier of changes in community
- 13.2. Traditional belief and health related taboos
- 13.3. Traditional medicine practice in Nepal
- 13.4. Concept of family health
- 13.5. Health and disease spectrum
- 13.6. Health reporting and recording

14. Health Management

- 14.1. Health care system in Nepal
- 14.2. Job Description of Auxiliary health Worker (AHW) and Auxiliary Nurse Midwife (ANM)
- 14.3. Primary Health Care (PHC): definition and components
- 14.4. Job description of malaria inspector /Cold chain Assistant
- 14.5. Management of:
 - 14.5.1. Health posts, Clinics, Health Camps
 - 14.5.2. In service Training
 - 14.5.3. Inventory, Chart and Diagram
 - 14.5.4. Problem solving, Meeting, Leaves, Recording and reporting
 - 14.5.5. Supervision and monitoring
- 14.6. National Health Policy, 2076
- 14.7. Public Health Service Act, 2075 & Public Health Service Regulation, 2077
- 14.8. Immunization Act, 2072& Immunization Regulation, 2074

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चैन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II):

सेवा सम्बन्धी कार्य-ज्ञान (Job Based- Knowledge)

पूर्णाङ्क: १००

खण्ड क (Section A)

पूर्णाङ्क: ५०

1. Anatomy and Physiology

Anatomical structure and function of the following different organs of the body system:

- 1.1. Digestive system
- 1.2. Respiratory system
- 1.3. Cardiovascular system
- 1.4. Reproductive system
- 1.5. Endocrine system
- 1.6. Nervous system
- 1.7. Skeletal system
- 1.8. Sense organ system

2. Health Education and Community Diagnosis

- 2.1. Health Education
 - 2.1.1. Health Education, importance and method
 - 2.1.2. Communication & barrier of communication
 - 2.1.3. Learning process
 - 2.1.4. Leadership
- 2.2. School Health
 - 2.2.1. Purpose of School Health Program
 - 2.2.2. Activities of School Health Program.
- 2.3. Community Diagnosis
 - 2.3.1. Importance and methods of community diagnosis
- 2.4. Community Development
 - 2.4.1. Objective
 - 2.4.2. Methods of community development

3. Community Health

- 3.1. Epidemiology
 - 3.1.1. Definition and Scope of Epidemiology
 - 3.1.2. Vital statistic
 - 3.1.3. Epidemiological investigation
 - 3.1.4. Epidemiological trends
 - 3.1.5. Disease prevention
 - 3.1.6. Basic principle of disease transmission
 - 3.1.7. Immunity
- 3.2. Environmental sanitation

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चैन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 3.2.1. Introduction and Scope of environmental sanitation
- 3.2.2. Water (Source, Water purification)
- 3.2.3. Excreta disposal and faecal born disease
- 3.2.4. Solid waste method of termination
- 3.2.5. Disposal of waste water
- 3.2.6. Health & Disease spectrum
- 3.2.7. Food sanitation
- 3.2.8. Insects and rodents and their importance in public health
- 3.2.9. Milk hygiene & Milk borne diseases

4. First Aid and Basic Medical Procedures

4.1. First Aid

- 4.1.1. First aid: Shock, Bleeding, burn/scalds fracture, Ear, Throat, Nose and Eye injuries, Poisoning, Snake bite, Insect bite and Animal bite & Frost bite
- 4.1.2. First aid treatment of electrical injury
- 4.1.3. Drowning, Choking, High fever fits and convulsion

4.2. Basic Medical Procedures

- 4.2.1. Vital signs
- 4.2.2. Investigation process and Importance of urine, Stool, Blood, Sputum pus and throat swab collection
- 4.2.3. Bandage (Importance, types & application)
- 4.2.4. Technique of giving injection
- 4.2.5. Sterilization and disinfection process, importance, types and methods

5. Vector Borne Disease (VBDs)

- 5.1. History and Epidemiology of VBDs - Mode of transmission, causative agent, host, vector and environment, Life cycle of vectors and parasites/viruses
- 5.2. Rationale and Tools and techniques for the Prevention and control of VBDs
- 5.3. Clinical features, Diagnosis and Case Management of VBDs
- 5.4. Nepal's National Goal, objectives, prevention and control strategies, approaches, methods and activities, National Treatment Protocol of VBDs; Trends of transmission, geographical distribution, epidemiological situation
- 5.5. Planning for VBDs Prevention and Control at the district and periphery level:
 - 5.5.1. Analysis of the district VBDs situation
 - 5.5.2. Development of District VBDs Profile with the risk areas and population mapped
 - 5.5.3. Preparation of Annual Work Plan
 - 5.5.4. Epidemic/Outbreak preparedness and Response
 - 5.5.5. Integrated Vector Management
 - 5.5.6. Surveillance
 - 5.5.7. Behaviour Change Communication (IEC)
 - 5.5.8. Recording and Reporting of VBDs

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चेन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

5.5.9. Referral and follow-up

5.5.10. Supervision, monitoring and evaluation of VBDs control programs

5.5.11. Roles and responsibilities of different level health facilities

5.5.12. Techniques of community mobilization for VBDs

6. Maternal and Child Health, Family Planning and Nutrition

6.1. Maternal and Child Health

6.1.1. Antenatal: - Antenatal care, Physiological Change during pregnancy, High risk pregnancy

6.1.2. Intrapartum: - Stages of labor, False and true labour pain complication during labour

6.1.3. Postpartum: - Postpartum care, post-partum complication (PPH, Puerperal sepsis etc.)

6.1.4. Medical and surgical complication in pregnancy (abortion Ectopic, Pre-eclampsia, antepartum Hemorrhage)

6.1.5. Gynecological Disease: -

- Vaginal Discharge syndrome
- Uterovaginal prolapse
- Fistula

6.1.6. Postnatal care New born care

6.1.7. Growth and development of baby, Milestone development

6.1.8. Definition, causes, signs symptoms and management of: - Ante Respiratory Infection (ARI), Diarrheal Diseases

6.1.9. Six killer disease (Tuberculosis, Tetanus, Polio, Pertussis, Diphtherial Measles)

6.2. Family Planning

6.2.1. Population education, Population pyramids

6.2.2. Consequences of population growth

6.2.3. Measures to solve population problem

6.2.4. Family planning methods - Temporary and Permanent methods

6.3. Nutrition

6.3.1. Source of nutrients

6.3.2. Nutritional status measurements

6.3.3. Breast feeding, Weaning and supplementary foods

6.3.4. PEM (Protein Energy malnutrition) sign/symptoms, prevention and treatment

6.3.5. Vitamins, Minerals, sources, deficiency disease, sign/symptom of deficiency disease and management

6.4. Immunization and cold chain management

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चेन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

7. Microbiology, Communicable and Non-communicable Diseases

7.1. Microbiology

7.1.1. Micro-organisms (Bacteria, virus, parasites, fungus, protozoa, Helminthes)

7.2. Communicable disease and non-communicable disease, causes, clinical features, treatment, complication and prevention of:

7.2.1. Amoebic, bacillary, dysentery, giardiasis

7.2.2. Cholera, Tuberculosis, Malaria

7.2.3. Parasitic diseases

7.2.4. Viral disease (AIDS, Chicken pox, measles, influenza and common cold, mumps, Rabies, infective, hepatitis, poliomyelitis)

7.2.5. Bacterial Disease

7.2.6. Leprosy, pertussis, tetanus, gastro-enteritis

7.2.7. Enteric fever, diphtheria, syphilis, gonorrhoea

7.2.8. Cancer, psychiatric disorder

8. Medicine

8.1. History taking and physical examination of

8.2. Causes, signs and symptoms, type, prevention, treatment, complication and investigation of:

8.2.1. Deficiency diseases: Anemia, Protein Energy Malnutrition (PEM), Vitamin deficiency disease

8.2.2. Digestive System

8.2.2.1. Gastritis, peptic ulcer, cholecystitis

8.2.2.2. Appendicitis

8.2.2.3. Dysentery

8.2.2.4. Gastroenteritis

8.2.2.5. Hepato-splenomegaly

8.2.3. Respiratory system

8.2.3.1. Common cold

8.2.3.2. Tonsillitis

8.2.3.3. Pharyngitis

8.2.3.4. Rhinitis

8.2.3.5. Sinusitis

8.2.3.6. Bronchitis

8.2.3.7. Pneumothorax

8.2.4. Cardiovascular System

8.2.4.1. Hyper Tension

8.2.4.2. Congestive Cardiac Failure (CCF)

8.2.4.3. Rheumatic fever

8.2.5. Genito Urinary System

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चेन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 8.2.5.1. Nephritis and Nephrotic syndrome
 - 8.2.5.2. Renal Colic
 - 8.2.5.3. Urinary Tract Infection (UTI)
 - 8.2.6. Endocrine System
 - 8.2.6.1. Diabetes Mellitus
 - 8.2.6.2. Hypothyroidism
 - 8.2.6.3. Hyperthyroidism
 - 8.2.7. Nervous System
 - 8.2.7.1. CVA (Cerebro Vascular Accident)
 - 8.2.7.2. Convulsion
 - 8.2.7.3. Meningitis
 - 8.2.7.4. Epilepsy
 - 8.2.7.5. Unconsciousness
 - 8.2.8. Skin Problems
 - 8.2.8.1. Scabies
 - 8.2.8.2. Ringworm
 - 8.2.8.3. Impetigo
 - 8.2.8.4. Eczema
 - 8.2.8.5. Allergies
- 9. Surgery**
- 9.1. Definition Clinical Features and appropriate treatment of:
 - 9.1.1. Boils, Carbuncles, Ulcer, cellulitis
 - 9.1.2. Wound, Burn
 - 9.1.3. Fracture, Dislocation and sprain
 - 9.1.4. Head and spinal cord injuries
 - 9.1.5. Bleeding (upper GI, Lower GI, Injury)
 - 9.1.6. Foreign body in eye, ear, nose and throat
 - 9.1.7. Conjunctivitis, iritis, trachoma, cataract, sty. Otitis externa, CSOM
 - 9.1.8. Common problem of teeth and mouth
 - 9.1.9. Acute abdominal problem: -
 - 9.1.10. Acute appendicitis
 - 9.1.11. Acute cholecystitis
 - 9.1.12. Intestinal obstruction: - Hernia, Direct, Indirect, strangulated,
 - 9.1.13. Tumor
 - 9.1.14. Swelling (Hydrocele)
- 10. Pharmacy and Pharmacology**
- 10.1. Pharmacy
 - 10.1.1. Terminology used in pharmacy
 - 10.1.2. Simple pharmaceutical calculation according to Indian pharmacopoeia (IP) and British pharmacopoeia (BP) and formulatory

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय निजामति सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, चौथो तह कोल्ड चेन असिष्टेण्ट तथा अ.हे.व. पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

10.1.3. Inventory management

10.1.4. Dispensing

10.1.5. Narcotic drugs management

10.1.6. Banded drugs

10.2. Pharmacology

10.2.1. Terms used in pharmacology

10.2.2. Meaning and types of Antibiotics

10.2.3. Action, use, dose, general side effects and contradiction of the drugs used in Digestive and Respiratory systems

10.3. Condition

10.3.1.1. Pain, Fever, Inflammation

10.3.1.2. Locally used preparations

10.3.1.3. Antihypertensive drugs

10.3.1.4. Nutritional Supplementary Drugs

10.3.1.5. Vaccines

10.3.1.6. Hormones

10.3.1.7. Oral rehydration therapy

10.3.1.8. Parental solution

11. Health Culture and Communication

11.1. Changes, process and barrier of changes in community

11.2. Traditional belief and health related taboos

11.3. Traditional medicine practice in Nepal

11.4. Concept of family health

11.5. Health and disease spectrum

11.6. Health reporting and recording

12. Health Management

12.1. Health care system in Nepal

12.2. Job Description of Auxiliary health Worker (AHW) and Auxiliary Nurse Midwife (ANM)

12.3. Primary Health Care (PHC): definition and components

12.4. Job description of malaria inspector /Cold chain Assistant

12.5. Management of:

12.5.1. Health posts, Clinics, Health Camps

12.5.2. In service Training

12.5.3. Inventory, Chart and Diagram

12.5.4. Problem solving, Meeting, Leaves, Recording and reporting

12.5.5. Supervision and monitoring

12.6. National Health Policy, 2076

12.7. Public Health Service Act, 2075 & Public Health Service Regulation, 2077

12.8. Immunization Act, 2072& Immunization Regulation, 2074